

Utlåtande 2003:144 RII (Dnr 326-1622/2002)

Handikappanpassning av stadens idrotts- och evenemangsanläggningar

Motion av Jean Anderson (v) (2002:30)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion 2002:30 av Jean Anderson (v) anses besvarad med vad
föredragande borgarråd anför i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Kersti Py Börjeson anför följande.

Motionens innehåll

Motionen behandlar handikappanpassning av stadens idrotts- och evenemangsanläggningar. I motionen framhålls att Stockholms stad har som mål att bli världens mest tillgängliga huvudstad senast år 2010. Motionären menar att insatserna för att öka tillgängligheten på de lokaler och anläggningar som idrottsförvaltningen ansvarar för inte får inskränkas till att endast göra den fysiska miljön åtkomlig. Motionären föreslår att stadens publika idrotts- och evenemangsanläggningar förses med ljusslinga för texter, så att evenemangen fullt ut kan följas av döva och hörselskadade, *bilaga 2*.

Remisser

Motionen har remitterats till idrottsnämnden, stadsledningskontoret och AB Stockholm Globe Arena för synpunkter.

Idrottsnämnden framhåller att förvaltningens anläggningar i dagsläget har resultattavlor där målskyttar, utvisningar m.m. redovisas. De större

evenemangsarenorna har även videoskärmar som komplement till resultattavlorna. Nämnden ställer sig dock positiv till att pröva någon form av hjälpmedel för hörselskadade och döva på någon/några av stadens evenemangsanläggningar, under förutsättning att medel erhålls för tillgänglighetsinvesteringar kommande år.

Stadsledningskontoret anser att det är mycket viktigt för staden att arbetet med att göra anläggningarna tillgängliga för personer med olika former av funktionshinder fortsätter. Det gäller åtgärder som vidtas av såväl nämnder som bolag.

Stadsledningskontoret förutsätter att idrottsnämnden beaktar olika typer av funktionshinder vid överväganden och prioriteringar av vilka tillgänglighetsåtgärder som skall genomföras.

AB Stockholm Globe Arena framhåller att bolaget ända sedan start arbetat med att skapa så god tillgänglighet till arenorna som möjligt, inte minst genom en hög medvetenhet hos personalen, samt genom att ge stöd och service åt besökare med handikapp. I samband med i princip alla ärenden som berör om-, ny- och tillbyggnad finns ett samarbete med handikapporganisationerna. För närvarande pågår ett arbete i syfte att kunna publicera relevant, löpande information, exempelvis domslut, på Jumbotronen i Globen under ishockey- och andra idrottsevenemang. Det har hittills visat sig inte alldeles enkelt, sedan den programvara som styr Jumbotronen inte är anpassad för dylika ändamål. Förhoppningen är dock att kunna komma igång med textreferat redan nu under hösten 2003.

Mina synpunkter

Motionen behandlar ett mycket angeläget ämne. Staden bedriver ett bra arbete med att tillgängliggöra idrottsanläggningarna och det är viktigt att detta arbete fortsätter även i tider av dålig ekonomi. Målet att vara Europas mest tillgängliga huvudstad år 2010 kvarstår.

Som motionären påpekar handlar det inte bara om fysisk tillgänglighet, utan också om att döva och hörselskadade skall kunna tillgodogöra sig det utbud som erbjuds på till exempel idrottsanläggningar. Det är därför mycket glädjande att höra att det nu pågår ett arbete på Globen i syfte att kunna publicera relevant, löpande information under idrottsevenemang, och att man förhoppningsvis kommer igång med textreferat redan hösten 2003.

Stadsteatern har dessutom sedan något år tillbaka tagit fram en textläsningsmaskin som gör det möjligt för hörselskadade att ta del av föreställningar på Stadsteatern. Maskinen har en display där den förbearbetade

texten matas fram under föreställningen. Nu arbetar kulturförvaltningen med att få även de fria teatergrupperna att prova tekniken och för detta kan de söka medel.

När det gäller det tillgänglighetsarbete som bedrivs inom staden är det viktigt att berörda nämnder beaktar olika typer av funktionshinder vid överväganden och prioriteringar av vilka tillgänglighetsåtgärder som skall genomföras. Idrottsnämnden erhåller även 2004 medel för tillgänglighetsinvesteringar. Inom ramen för dessa medel anser jag det angeläget att prova någon form av hjälpmedel för hörselskadade och döva på någon eller några av de anläggningar som ligger under idrottsnämndens ansvarsområde.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion 2002:30 av Jean Anderson (v) anses besvarad med vad föredragande borgarråd anför i utlåtandet.

Stockholm den 19 november 2003

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Kersti Py Börjeson

Anette Otteborn

ÄRENDET

Jean Anderson (v) har skrivit en motion om handikappanpassning av stadens idrotts- och evenemangsanläggningar. I motionen framhålls att Stockholms stad har som mål att bli världens mest tillgängliga huvudstad senast år 2010. Motionären påpekar att insatserna för att öka tillgängligheten på de lokaler och anläggningar som idrottsförvaltningen ansvarar för inte får inskränkas till att endast göra den fysiska miljön åtkomlig. Motionären föreslår att stadens publika idrotts- och evenemangsanläggningar förses med ljusslinga för texter, så att evenemangen fullt ut kan följas av döva och hörselskadade, bilaga 2.

Motionen finns som bilaga 2, övrigt material finns att ta del av i akten på KF/KS kansli.

REMISSER

Ärendet har inom staden beretts av idrottsnämnden, stadsledningskontoret och AB Stockholm Globe Arena.

Idrottsnämnden beslutade den 17 september 2002 att som svar på remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Majken Wennberg (v), bilaga 1.

Idrottsnämndens handikappråd har behandlat motionen på handikapprådsmötet den 10 september 2002 där de ställde sig bakom utlåtandet med följande yttrande av handikapprådets ordförande Hanna Drammeh.

Först vill jag säga att det inte finns någonting som heter "Ljusslinga". Den person som har skrivit motionen syftar på att få tillgång till direkttextning vid olika idrottsevenemang o dyl.

Detta är en mycket bra idé då det är många som har behov av att få visuell information av vad speakerrösten säger. Denna grupp innefattas av döva, hörselskadade och hörande. Teckenspråk och svenska är olika språk, döva kan ha behov av att få information även på teckenspråkstextning är dock en stor hjälp för många. Under begreppet hörande skulle även många vara hjälpta av att få informationen textad. Detta för att vara säker på att inte tappa delar av informationen. Jag har varit i kontakt med Globen arena för att få information om vilka tekniska möjligheter som finns idag. Där finns en jumbotron i taket som bygger på samma teknik som en vanlig TV. Det som inte finns är "text-TV-tekniken". I ett telefonsamtal 9/9 skulle det enligt "Totte" vid Globen arena kosta gissningsvis ca 200 tkr att anpassa dagens system. Dessutom behövs det direkttolkar som sitter och skriver. Tolkarna

direkttolkar som sitter och skriver. Tolkarna använder ett speciellt tangentbord så att det går fortare att skriva, samma som SVT använder vid direkttextning av deras nyhetssändningar bl. a. I dag är det brist på de tolkar som har den utbildningen. Jag vet att Stadsteatern håller på att utveckla ett system med trådlösa displayer för att få text på teaterpjäserna. Vilket som skulle vara bäst i sammanhanget kan jag inte svara på idag, den saken behöver utredas mer.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande av den 11 september 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens anläggningar har i dagsläget resultattavlor där målskyttar, utvisningar m.m. redovisas. De större evenemangsarenorna har även videoskrämar som komplement till resultattavlorna. Förvaltningen ställer sig dock positiv till att pröva någon form av hjälpmedel för hörselskadade och döva på någon / några av stadens evenemangsanläggningar, under förutsättning att Idrottsnämnden erhåller medel för tillgänglighetsinvesteringar kommande år.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 10 september 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Staden har som mål att bli världens mest tillgängliga stad senast år 2010. Av stadens handikapplan (utl. 1999:130) framgår att stadens alla verksamheter har ansvar för att förbättra och utveckla stödet och tillgängligheten för personer med funktionshinder. Handikapplanen bygger på FN:s 22 standardregler för att tillförsäkra människor med funktionshinder delaktighet och jämlikhet. Stadens handikapplan skall vara vägledande för nämndernas och styrelsernas lokala handlingsplaner. De lokala handikapplaner som stadsdelsnämnder, facknämnder och bolagsstyrelser upprättar är det viktigaste styrinstrumentet för att uppnå de fastlagda målsättningarna. I all projektering och i all planering skall handikapperspektivet finnas med som ett naturligt led. Alla frågor om tillgänglighet och om stadens stöd och service till personer med funktionshinder handlar ytterst om att Stockholm skall vara en stad där funktionshindrade kan leva ett gott liv.

I kommunfullmäktiges budget har under åren 1999-2002 100 mnkr årligen avsatts för tillgänglighetsprojekt. Medlen finns avsatta under gatu- och fastighetsnämnden. Andra nämnder, t ex idrottsnämnden, får tillgång till delar av medlen. Under år 2002 har idrottsnämnden tillgång till 10 mnkr av dessa medel. Idrottsnämnden finansierar även vissa tillgänglighetsåtgärder inom nämndens ordinarie investeringsplan.

Idrottsnämnden har, med utökade möjligheter till investeringar i för funktionshindrade underlättande åtgärder i stadens idrottsanläggningar, väsentligen förbättrat tillgängligheten i flera anläggningstyper. Målet är att uppnå god tillgänglighet i alla anläggningar. Några exempel på anläggningar som gjorts tillgängliga är Grimsta- och Enskede ridhus, Eriksdalshallen, Skärholmens sim- och idrottshall och Sandsborgsbadet. Därutöver har flera idrottsplatser försetts med

badet. Därutöver har flera idrottsplatser försetts med ramper för att öka tillgängligheten till omklädningsrum, toaletter m. m. Idrottsnämnden fortsätter arbetet med att göra t ex sim- och idrottshallar, ridhus och ishallar tillgängliga för funktionshindrade.

Det är mycket viktigt för staden att arbetet med att göra anläggningarna tillgängliga för personer med olika former av funktionshinder fortsätter. Det gäller åtgärder som vidtas av såväl nämnder som bolag.

Stadsledningskontoret förutsätter att idrottsnämnden beaktar olika typer av funktionshinder vid överväganden och prioriteringar av vilka tillgänglighetsåtgärder som skall genomföras.

AB Stockholm Globe Arena skriver i sitt svar av den 9 september 2003 följande.

AB Stockholm Globe Arena har ända sedan start arbetat med att skapa så god tillgänglighet till arenorna som möjligt, inte minst genom en hög medvetenhet hos personalen, samt genom att ge stöd och service åt besökare med handikapp. I samband med i princip alla ärenden som berör om- ny- och tillbyggnad finns ett samarbetet med handikapporganisationerna. Att ytterligare förbättra tillgängligheten är en ständigt pågående process där bolaget arbetar enligt modellen (analys) – förutsättningar- mål – genomförande/ansvar-uppföljning.

På Globen finns 50 särskilda handikapplatser för rullstol, på bra platser i arenan. Sedan år 2002 kan dessutom ledsagare följa med gratis. På Hovet och Söderstadion finns 16 respektive 40 platser. Inom alla arenor finns god tillgång till handikaptoaletter och serviceutrymmen.

I och med den tekniska utvecklingen har såväl syn- som hörselskadade tillgång till information om Globens evenemang, dels genom bolagets hemsida www.globearenas.se, dels genom bolagets informationstelefon 08 –5789 0002. En särskild telefonservicefunktion med specialutbildade medarbetare finns för att underlätta för funktionshindrade personer att boka biljetter, samt ge riktad information och service.

För hörselskadade finns hörselslingor runt om i Globen och Annexet och from 2002/03 också i delar av Hovet. Dessa sätts på vid alla evenemang utom pop/rockkonserter då ljudet ändå ligger på en sådan nivå att dessa inte har någon funktion. För synskadade anordnas i samråd med Synskadades Riksförbund vid utvalda evenemang, syntolkning med referat av evenemangen, där de synskadade har gratis tillgång till mottagare för att höra referaten. Genom bolagets samarbete med Synskadades Riksförbund finns information om evenemangen med i de synskadades tidning. För närvarande pågår ett arbete i syfte att kunna publicera relevant, löpande information, exempelvis domslut, på Jumbotronen i Globen under ishockey- och andra idrottsevenemang. Det har hittills visat sig inte alldeles enkelt, sedan den programvara

som styr Jumbotronen inte är anpassad för dylika ändamål. Förhoppningen är dock att kunna komma igång med textreferat redan nu under hösten 2003.

RESERVATION

Idrottsnämnden

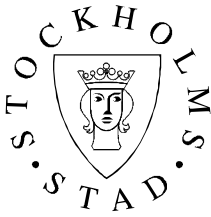
Majken Wennberg (v) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt förslag till beslut enligt följande.

Idrottsnämnden beslutar

- att för egen del bifalla motionens intentioner
- att anföra följande:

Tillgänglighetsanpassningen av stadens idrotts- och evenemangsanläggningar är ett angeläget arbete. Motionens intentioner ska därför bifallas och formerna för dövas möjligheter att tillgodogöra sig allmän information utvecklas.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2002:30

**2002:30   Motion   av   Jean   Anderson   (v)   om
handikappanpassning av stadens idrotts- och
evenemangsanläggningar**

Stockholms stad har som mål att bli världens mest tillgängliga stad/huvudstad senast år 2010. Gatu- och fastighetskontoret ansvarar för det tillgänglighetsprojekt som startade i januari 1999. Under tiden 1999-2002 har 100 miljoner avsatts årligen för att öka tillgängligheten i Stockholms stad.

Tillgänglighetsprojektets främsta uppgift är att tillse att den yttre fysiska miljön på gator, på torg, i parker, med mera inom gatu- och fastighetsnämndens ansvarsområde blir tillgänglig och användbar för personer med funktionshinder.

Inom ramen för tillgänglighetsprojektet skall dessutom lokaler och anläggningar som idrottsförvaltningen ansvarar för, förbättras utifrån tillgänglighetsaspekter.

Insatserna får dock inte inskränkas till att endast göra den fysiska miljön åtkomlig för funktionshindrade. Att funktionshindrade har möjlighet att ta sig till specifika anläggningar betyder inte automatiskt att de på lika villkor kan tillgodogöra sig det utbud som där erbjuds.

Döva och hörselskadade som besöker idrottsevenemang får till exempel ingen del av den information som lämnas av speakern avseende målskyttar, utvisningar eller annan viktig information. Även moderna anläggningar som t ex Globen saknar visuell information via texter. Döva och hörselskadade betalar lika mycket i inträde som hörande och har därmed lika rätt att ta del av den information som ges för att kunna följa evenemanget.

Jag föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar

att stadens publika idrotts- och evenemangsanläggningar förses med ljusslinga för texter, så att evenemangen fullt ut kan följas av döva och hörselskadade.

Stockholm den 13 maj 2002

Jean Anderson